

12247

วิธีปลูกองุ่นในเมืองไทย

ของ

ศาสตราจารย์ หลวงสमानวนกิจ

อนุสรณ์การณาปนกิจศพ

นางไพรัชฎ์ชานาญ (แล่ม เก่งรังวัด)

ณ เมรุวัดพระพิเรนทร์

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๐๘

คำนำ

วิธีปลูกองุ่นในเมืองไทย เป็นหนังสือที่ข้าพเจ้า
เคยตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัดนี้ น.ส. ชลอ เก่งรังวัด
ได้แสดงความจำนงที่จะพิมพ์ตอนที่ ๑ ของหนังสือ
เล่มนี้ เพื่อเป็นหนังสือช่วยในงานฌาปนกิจศพ
มารดา ข้าพเจ้าเห็นเจตนาดีของเจ้าภาพ จึงอนุญาต
ให้พิมพ์เผยแพร่ได้ตามความประสงค์ในครั้งนี้.

สमानวนกิจ

เลขที่ ๑๐๐ ซอยจาร์ส ถนนพหลโยธิน

นางไพโรชญ์ชำนาญ (แจ่ม เก่งรังวัด)

ชดะ ๒๔๒๔

มรณะ ๒๕๐๕

ประวัติ

นางไพรัชฎ์ชำนาญ (แฉล้ม เก่งรังวัด) เป็นบุตร
นายบุง นางแจ่ม บุญเปี่ยม เกิดเมื่อปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๕๒๔
ได้ทำการสมรสกับ ขุนไพรัชฎ์ชำนาญ (ไพรัช เก่งรังวัด)
มีธิดา ๒ คน คือ

๑. น.ส. อุ่น เก่งรังวัด

๒. น.ส. ชลอ เก่งรังวัด

ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจวาย เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม
๒๕๐๕ ที่โรงพยาบาลชลประทานปากเกล็ด นนทบุรี

วิธีปลูกองุ่นในเมืองไทย

บทริเริ่ม

ข้าพเจ้าเคยรับราชการในกรมป่าไม้มา ๓๐ ปี เมื่อ
ปลาย พศ. ๒๔๙๒ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้ ในระหว่าง ๓๐ ปีที่รับราช
การอยู่ตามหัวเมือง นอกจากทำการค้นคว้าทดลองปลูก
พรรณไม้ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้ไม้ก่อสร้างหลาย
๑๐ ชนิดแล้ว ยังได้ใช้เวลาว่างทดลองปลูกพืชและเลี้ยง
สัตว์ อันเป็นงานเกษตรเรื่อยมา เพื่อหาความรู้ความ
ชำนาญเอาไปแนะนำเผยแพร่ส่งเสริมให้ราษฎรที่ทำอาชีพ
ทางเกษตร ได้รู้หลักวิชาเกษตร เพราะยังไม่ได้รับความ
รู้แพร่หลาย การเกษตรสมัยใหม่ต้องอาศัยหลักความรู้
กว้างขวาง จึงจะเกิดผลเพิ่มพูน มีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อ
ยกระดับการครองชีพให้สูงขึ้นให้เหมาะสมกับกาลสมัย ชาติ
ไทยจึงจะเจริญก้าวหน้าทัดเทียมชาติอื่นเขาได้ บางท่าน
กล่าวว่าข้าพเจ้าทำนอกหน้าที่ ตัวเป็นพนักงานป่าไม้

เรียนรู้อวิชาป่าไม้ควรทำหน้าที่ของตนตรงไป ไม่เห็นจำเป็นอะไรที่จะไปเสียเวลาค้นคว้าส่งเสริมความรู้ทางเกษตร กิจกณณึณ ๓ ก็น่าจะเป็นอย่งนัณ

แต่ข้าพเจ้าไม่ได้คิดอย่งนัณ เห็นว่าการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการป่าไม้ หากป่าไม้ยังอยู่ยงยงเกษตรก็คงอยู่มั่นคง หากป่าไม้พินาศลง เกษตรก็ต้องพินาศลงมั่นคง เพราะถ้าป่าถูกทำลายเสียมากมายฝนฟ้าย่อมวิปริตผิดแปลก ฝนตกน้อย น้ำน้อย ดินนาเสื่อมโทรม ทำการเพาะปลูกได้น้อยลง การเลี้ยงปลุกสัตว์ผิดเคื่อง น้ำหญา่น้อยลง ปลาผักไม่บริบูรณ์ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนขัดสน รัฐบาลเก็บภาษีอากรได้น้อยลง ความเจริญก้าวหน้าแห่งประเทศอยู่กับการเกษตร เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าจะทำหน้าที่ พนักงานป่าไม้ไต่ไปทางเดียนั้นจะไม่เกิดประโยชน์เต็มที่ เปรียบเหมือนคนมีตาข้างเดียว สู้คนมีตาสองข้างไม่ได้ เห็นทางกว้างและไกลกว่ากัน เพราะฉะนั้น ไปอยู่ที่ไหนจึงต้องทดลองค้นคว้า เรื่องการเกษตรโดยอาศัยตำหรับตำราเกษตร ส่งมา เป็นชุด ๓ รวมเป็นห้องสมุดประจำบ้านศึกษาจนได้ความรู้

ความชำนาญพอจะแนะนำเขาได้

เมื่อเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ มีที่ทางบริเวณบ้านคับแคบ จึงเห็นว่าควรจะได้ลองปลูกพืชที่กินเนื้อที่แต่น้อย แต่ได้ผลมากและมีราคาสูง ที่เห็นว่าเหมาะกับดินฟ้าอากาศในประเทศเรา พิจารณาตามหลักความรู้ก็เห็นว่าควรลองปลูก องุ่น ซึ่งเป็นผลไม้ที่นิยมบริโภค โดยสั่งเข้ามาจำหน่ายส่วนมากจากประเทศออสเตรเลียและญี่ปุ่นเป็นคราว ๆ เพราะยังไม่มีใครปลูกเป็นลำเป็นต้นในเมืองไทย พ.ศ. ๒๔๙๓ บังเอิญชาวอเมริกันคนหนึ่งเข้ามาเที่ยวดูการเพาะปลูกในเมืองไทย ข้าพเจ้าได้พาไปเที่ยวชมสวนผลไม้ที่ธนบุรี กลับไปแคลิฟอร์เนีย ได้เอื้อเฟื้อจัดพันธุ์องุ่นชนิดดีมาให้ลองปลูก ๑๐ ชนิด เพาะชำรอด ๕ ชนิด ออกงามแข็งแรงดี ปลูกไว้ที่บ้านซอยอารี ครัวปลาย พ.ศ. ๒๔๙๕ โปรดเกล้าฯ ให้ไปเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน จึงขนย้ายพันธุ์องุ่นไปมอบให้แผนกผลไม้ทดลองเพาะปลูก และเหลืออยู่จนทุกวันนี้หลายชนิด เช่น Golden Muscat Christmas. เป็นต้น ส่วนที่บ้านซอยอารีของข้าพเจ้าเหลืออยู่ ๒ ต้น คือ

Muscat Hamburg ซึ่งงอกงามแข็งแรงผลดกกว่าเพื่อน ยัง
อยู่จนทุกวันนี้

เมื่อได้ทดลองปลูกองุ่นมาอย่างใกล้ชิดมากกว่า ๑๐
ปี โดยอาศัยความรู้จากตำรากับการปฏิบัติด้วยมือของ
ตนเองมาโดยตลอด ก็อาจพูดได้ว่า การปลูกองุ่นใน
เมืองไทยเพื่อเป็นงานเป็นการ โดยเอาใจใส่พอสมควร
แล้ว อาจได้ผลทำรายได้เลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขได้ไม่
แพ้อาชีพทำสวนส้ม สวนทุเรียน ทำสวนองุ่นนั้นใช้ที่ดิน
เพียง ๔ - ๕ ไร่ก็อาจได้เงินเท่ากับปลูกส้มเขียวหวาน
๒๐ ไร่ องุ่นมีอายุยืนอยู่ได้ตั้ง ๓๐ - ๔๐ ปี Muscat
Hamburg ต้นที่อายุ ๑๒ ปี ของข้าพเจ้างามดี มันอาจ
อยู่ไปนานกว่าชีวิตข้าพเจ้าเสียอีกก็เป็นได้

บทที่ ๒

ชนิด ประวัตองุ่น

ตามหลักฐานพอจะเชื่อถือได้ว่า องุ่นเกิดอยู่ในป่า
แถวเอเชียไมเนอร์ แล้วมีผู้นำไปปลูกในยุโรปเช่นในสมัย
ชาวโรมันมีอำนาจ แผ่ไปในยุโรป ก็นำองุ่นไปปลูกใน

ประเทศบริวาร ทั้งหลาย กลายเป็นพืชสำคัญมากจนทุก
วันนี้ เพราะใช้ทำเหล้าองุ่นกับใช้ทำองุ่นตากแห้งและ
องุ่นสดได้เป็นอย่างดีด้วย

ยังมีองุ่นอีกชนิดหนึ่งเดิมอยู่ในทวีปอเมริกา รส
ชาติไม่สู้ดีเหมือนองุ่นพันธุ์ของยุโรป แต่ว่าต้นมีกำลังทน
ทานต่อโรคได้ดีกว่าพันธุ์องุ่นในยุโรป เขาจึงใช้มันทำ
ต้นตอ เอาตากองุ่นยุโรปต่อให้ติด ผลูกได้แข็งแรง
ทนทานต่อโรค คือใช้องุ่นอเมริกันเป็นบ่าวหยั่งรากไปหา
อาหาร ใช้องุ่นยุโรปเป็นพ่อครัวปรุงรสชาติให้หวานอร่อย
ดี มีราคาดี ทำให้การทำสวนองุ่นเจริญก้าวหน้ามาก นอก
จากนั้นเรายังใช้วิธีผสมเกษร ระหว่างพันธุ์ที่ดี ๆ ให้เกิด
ลูกผสมที่มี คุณลักษณะเหนือกว่าพ่อแม่ได้อีกมากชนิด
แล้วก็ใช้กิ่งเพาะชำแพร่หลายต่อไป พันธุ์องุ่นลูกผสม
นี้แข็งแรงทนทานดีและไม่กลายเป็น มีคุณลักษณะอย่างต้น
เดิมการทำสวนองุ่นจึงแพร่หลายใหญ่โตในยุโรป และใน
อเมริกา สืบมาจนบัดนี้

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงลักษณะขององุ่นบางพันธุ์ ที่มี
ผู้นำเข้ามาทดลองปลูกในประเทศไทยนานพอที่จะไว้ใจได้

ว่า จะปลูกเป็นการค้าได้ในกรุงเทพฯ ๗ ธนบุรี สระบุรี
ชลบุรี ซึ่งมีดินฟ้าอากาศเหมาะ และมีผู้ทดลองปลูกได้ผล
มาหลายปีแล้ว พันธุ์ที่ควรปลูกมีดังนี้.—

๑. Muscat Hamburg ต้นแข็งแรง โตเร็ว
ปลูกง่าย ทนต่อโรคได้ดี ออกผลตลอดปี ช่อถี่พวงใหญ่
ก้านช่อสั้น ผลใหญ่กลมรี ผลอ่อนสีเขียว เริ่มแก่เป็น
สีแดงเข้มเข้า จนดุกเป็นสีดำ เมื่อแก่จัดกินเวลา ๗๐-๘๐
วัน ตั้งแต่ผลติดจะมีน้ำตาลเต็มที่ รสจะหวานกลิ่นหอม
เปลือกของผลเหนียว เหมาะแก่การส่งไปทางไกล

๒. Cardinal ต้นแข็งแรง โตเร็ว ปลูกง่าย
พวงใหญ่รูปเป็นกรวย ผลกลมใหญ่ เมื่ออ่อน ๆ สีเขียว
แก่เข้าสีม่วงแดง และดำคล้ำเข้าเมื่อสุก กลิ่นหอม และ
ใหญ่กว่า Muscat Hamburg

๓. Thompson Seedless แข็งแรงดี ปลูกง่าย
โตเร็ว ทนทานโรคดี พวงใหญ่ ยาว รูปไข่ สีขาวเหลือง
อ่อน เม็ดไม่มี รสหวานอร่อยดีมาก ในต่างประเทศเฉพะ
ในสหรัฐอเมริกาในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ปีหนึ่งทำองุ่น
แห่งจำหน่ายได้เงินกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท น่าสนใจมาก

๔, Iran ต้นแข็งแรงดี โตเร็ว ปลูกง่าย พวง
ปานกลาง ผลกลมใหญ่ ผลอ่อนสีเขียว แก่เข้าสีนวล
เขียวอ่อน รสหวาน

๕. เขียวหวาน ลูกเพาะที่เกษตรศาสตร์ บางเขน
แข็งแรงทนทาน ใช้ทำสต็อกดี โตเร็ว พวงใหญ่ ผลยาวรี
รสหวานดี เหมาะแก่่อากาศเมืองไทย

บทที่ ๓

ที่ดิน ฝน อากาศ เหมาะแก่่อุ่น

อุ่นเป็นพืชที่ปลูกได้ง่าย ปลูกได้ในดินทุกชนิดใน
เมืองไทย ข้อสำคัญอย่าให้มีน้ำ แะรากล ถ้าเป็นดินเหนียว
ราบลุ่มอย่างทุ่งนาต้องขุดระบายน้ำทำเป็นคันอย่างแบบ
สวนผักจันทใช้ได้ดี ในที่ดอนไม่จำเป็นต้องขุดระบาย
น้ำและยกคัน ปลูกเลยในหลุมอย่างปลูกต้นผลไม้ธรรมดา
ว่าถึงลักษณะดินแล้ว ไม่สู้มีปัญหายุ่งยากเพราะเรามีวิธี
แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะแก่ความเจริญออกงามของอุ่นได้
เช่นดินเหนียวจัด เพิ่มมูลโคปุ๋ย ใบไม้ผุ และปูนลงไป
ดินเหนียวจะดีขึ้น หรือทราย ร่วนจัด ก็เติม พืชผุลงไปพอ

ควรร ก็ใช้ได้ พืชหรือปุ๋ยเทศบาล จะช่วยให้ดินเหนียว
 จืดมีสภาพเป็นดินโปร่งอากาศผ่านได้สะดวก รากองุ่นชอบ
 ไซไปได้ง่ายทำให้แตกยอดเร็ว หรือเป็นดินทราย่วนจืด
 ก็เติมปุ๋ยพืชผล หรือปุ๋ยเทศบาลลงไปพอควร จะช่วยให้มี
 สภาพอุ้มความชื้นไว้ได้นาน และรากองุ่นจะได้มีอาหาร
 อย่างดีจากปุ๋ยพืชผลหรือปุ๋ยเทศบาลมาก จะช่วยให้องุ่น
 แตกยอดแตกใบแข็งแรงมีผลตกดี ที่ดินที่ดีควรจะลึกราว
 ๓ - ๔ ฟุต รากองุ่นจึงจะหยั่งไปหาอาหารและได้ความ
 ชุ่มชื้นในดินตามต้องการ ก็จะเจริญเติบโตเร็วขึ้น

สำหรับฝน ในประเทศไทยไม่มีปัญหา มีพอความ
 ต้องการ ส่วนอากาศซึ่งหมายถึงความร้อนหนาวและแสง
 อาทิตย์นั้น ก็มีพอกับความเจริญขององุ่นเป็นอย่างดี ไม่
 ต้องวิตกในเรื่องนี้.

บทที่ ๔

วิธขยายพันธุ์ องุ่น

การขยายพันธุ์ นับว่าทำได้ง่ายและรวดเร็ว อาจ

ทำได้หลายแบบ เช่น.—

๑. ด้วยวิธีเพาะเมล็ด ที่คัด เลือก จาก ต้นที่ เจริญ เติบโต
แข็งแรง ทนทาน ให้ผลดก รสดี ปลูกง่าย เพาะ ในกะบะ
ทรายผสมกับขี้เถ้าเกลบส่วนเท่า ๆ กัน

๒. ด้วยวิธี ตัดกิ่งชำ เมื่อถึงเวลาครบขวบปีก็ทำการตัด
แต่งต้นอ่อน เพื่อให้แตกตาขึ้นออกดอกออกผลแล้วเลือก
กิ่งงาม ๆ ขนาดโตเท่านิ้วมือ อายุไม่เกิน ๑ ปี ตัดเป็น
ท่อนขนาดยาวราว ๑๐ นิ้ว ไปชำไว้ในกระถางหรือในกะ
บะไม้ ใส่ขี้เถ้าเกลบหรือทราย รดน้ำให้แตกรากแตกยอด
ก่อนเอาไปปลูกกิ่งที่จะใช้ปักชำที่ดินนั้นต้องมีช่อถียว ๑๐
นิ้ว ควรมี ๔ ช่อจึงจะได้หน่องาม บักลงลึก ๒ ส่วนเหลือ
ไว้บนทราย ๑ ส่วน

๓. ด้วยวิธีต่อตาเข้ากับต้นตอที่แข็งแรงทนทาน ใช้ตา
จากต้นที่ผลดกรสดี แต่ต้นไม่สู้แข็งแรง เอาไปต่อให้ติด
กับต้นตอที่แข็งแรงทนทานดีแต่ผลไม่ดกรสไม่ดี ให้มัน
ทั้งสองช่วยกันทำงาน แบ่งหน้าที่กันคนละฝ่าย

๔. ด้วยวิธีต่อกิ่งคล้าย ๆ กับวิธีต่อตา แทนที่จะใช้ตาต่อ
ให้ติดกิ่งที่อายุได้ ๆ กับต้นตอ เอาไปเสียบให้ติดกับต้นตอ
พันด้วยผ้าปลาสติกจนเนืองอกติดกัน กิ่งที่เอามาต่อจะ

ทำหน้าที่ปรุงอาหาร ทำดอกทำผล ต้นตอที่ใช้จะลำเลียง
น้ำแร่ธาตุขึ้นไปให้ใบปรุงอาหารอย่างแข็งขัน ๒ ต้นรวม
เป็นต้นเดียวกัน

อนึ่ง ในที่ปักชำหรือที่ติดตาต่อกิ่ง ควรเป็นที่ร่ม
รำไร ควรมีเครื่องบังลมบังแดดจัด ต้องพยายามรดน้ำ
ให้สม่ำเสมอไม่ให้เปียกแฉะมากเกินไป ใช้น้ำสะอาดรด
ด้วยกระป๋องฝักบัวเป็นฝอย ให้ใบและรากอ่อนได้รับ
ความชื้นและเย็นพอดี

เมื่อแตกใบอ่อนแล้วมักจะมีแมลงดูดกินน้ำ ทำให้
ใบเหี่ยวแห้งตายไป จึงควรใช้กำมะถันผงโรยบาง ๆ บน
ใบป้องกันไว้เสีย ประมาณ ๑๕—๒๕ วัน รากงอกแข็งแรง
ดีแล้ว ต้องค่อย ๆ แยกลงชำไว้ในกระถางดินเผาขนาด
ปากกว้าง ๘ นิ้ว ดินที่ใช้ในกระถางมีส่วนผสม ดังนี้
ทรายหยาบ ๓ ส่วน ดินร่วน ๑ ส่วน ใบไม้ผุหรือปุ๋ยเทศ
บาล ๑ ส่วน ถ้าจะใช้มูลวัวหรือค่างปี ๑ ส่วน ก็ได้เหมือน
กัน คลุกเคล้าให้เข้ากันดี รดน้ำไว้ให้ชุ่มตัว ๑ คืน แล้วจึง
ชำกิ่งลงในที่รากงอกแล้วลงกระถางนั้น ค่อย ๆ กดให้ดิน

แน่นบักลิก ๒ ส่วน เหลือโผล่ไว้ ๑ ส่วน รดน้ำพอชุ่ม เอา
 กระดาษอุดหนุนเข้าเก็บไว้ในที่รำไร และบังลมไม่ให้ลมพัด
 โยก ในระหว่างพักฟื้นต้องคอยโรยกำมะถันผงกันแมลง
 กุดน้ำในใบด้วย ให้น้ำเล็กน้อย ใช้เวลา ๑๕-๒๐ วันก็
 แข็งแรงพอจะนำไปปลูกได้ เพราะรากอุดหนุนออกและยาว
 เร็วมาก ถ้าปล่อยไว้นานไม่นำไปปลูกเสีย จะทรุดโทรม
 และตายไป

บทที่ ๕

การปลูก

การเริ่มแรกที่สำคัญก็คือการเตรียมดินที่ปลูกอุดหนุน
 ให้มีลักษณะโปร่งระบายน้ำได้สะดวก ถ้าเป็นดินลุ่มเหนียว
 จักอย่างในภาคกลาง ต้องขุดระบายน้ำแล้วยกเป็นคันดิน
 สูงให้พื้นระดับน้ำประมาณ ๑ เมตร เท่าที่ทดลองปลูกที่
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน คันดิน กว้าง
 ๘ เมตร สูง ๑ เมตร สองข้างเป็นระบายน้ำกว้าง ๑
 เมตร ปลูกอุดหนุน ๒ แถว ได้ผลเป็นที่พอใจ

ในที่ ๆ เป็นดินทรายและเป็นที่ดอน เมื่อตากถาง
 เเผาให้เตียนสะอาดเรียบร้อย ขนเอาปุ๋ยใบไม้หรือปุ๋ย
 เทศบาลหรือมูลโค กระจับปี่เก่าแห้งดีแล้ว เกลี่ยให้ทั่วแล้ว
 ไถกลบ หรือจะใช้ จอบขุดพื้นดินกลบปุ๋ยเหล่านั้นลงไปอยู่
 ในดินไร่หนึ่งใส่ประมาณ ๓ - ๔ เล่มเกวียนเพื่อให้รากองุ่น
 ตูดเอาไปปรุงอาหารได้ เร็วก็ได้ อีกวิธีหนึ่งถ้า จะปลูกเป็น
 การทดลองหาความรู้ไม่มากต้นเช่นในบริเวณบ้าน ข้าพ-
 เจ้าใช้วิธีขุดหลุม ๔ เหลี่ยม กว้าง ๑ เมตร ลึก ๑ เมตร
 เอาขยะที่บ้านเทลงไปพอแห้งก็เผาให้ไหม้ แล้วเติมดิน
 และขยะลงไปเผาในหลุมให้ขยะไหม้ทั่วรดน้ำ ผสมดินที่
 ขุดให้เข้ากันดีใส่ขยะผุ ๑ บุงก็ลงไปผสมด้วย แล้วปลูก
 องุ่นลงบนหลุมพูนเป็นโคกชั้นสูงประมาณ ๓๐ เซนติ
 บักหลักไม้แก่นให้ต้นองุ่นเกาะชั้นสูงประมาณ ๑ เมตร
 ๕๐ เซนติ ปลูกไว้ระยะห่างประมาณ ๓ เมตร เป็นอย่าง
 น้อย เพราะว่าองุ่นเลื้อยไปในระยะไกลมาก เมื่อได้อากาศ
 ดีอย่างในกรุงเทพ ฯ นี้ องุ่นจะขึ้นค้างเต็มในเวลา ๘ - ๙
 เดือน

บทที่ ๖

การทำค้าง และการบำรุง

เนื่องจากองุ่นเป็นไม้เถา ต้องอาศัยค้างเป็นเครื่อง
เกาะขึ้น ถ้าปล่อยให้เลื้อยไปบนดิน จะทำให้ใบและยอด
เปราะเปื้อนเกิดโรคได้ง่าย ค้างที่จะทำให้องุ่นเกาะมี
หลายแบบแต่ที่ง่ายและสะดวกนั้นใช้หลักไม้แก่น สี่เหลี่ยม
หน้ากว้าง ๓ นิ้ว ยาว ๔ เมตร ซึ่งลวดสังกะสีขนาด No.
๑๐ หรือ No. ๑๑ รวม ๓ หรือ ๔ เส้น เพื่อให้เถาองุ่น
เลื้อยไปตามสายลวด ถ้าจะใช้ไม้ระแนงขนาดโต ๑ นิ้ว ๔
เหลี่ยมตอกเป็นราวแทนเส้นลวดก็เหมือนกัน ส่วนท่านที่
อยู่ในที่ ๆ มีไม้รวกและปลุกองุ่นส่วนใหญ่ จะใช้ไม้รวก
ทงลาที่แก่จัดทำเป็นค้างองุ่น แทนไม้ระแนง หรือแทน
เส้นลวดก็ได้ทนอยู่ได้ ๓-๔ ปี แล้วเปลี่ยนใหม่ ลวด
หรือระแนงอันที่อยู่ข้างล่างสุดควร จะให้สูงกว่าระดับพื้น
ดินประมาณ ๕๐-๖๕ เซนติ

วิธีปักเสาค้างองุ่นนั้น ให้ปักเสาตรงข้างโคนต้น
องุ่นเป็นเสาเอก เพื่อให้เถาองุ่นขึ้น ตั้งตรง กับปักอีก

๒ ต้น ขวา—ซ้าย แล้วตีไม้ระแนง หรือชิงลาวเข้ากับ
เสาทั้ง ๓ ต้น อย่าชิงลาวหนาม

เมื่อทำค้างเสร็จแล้วก็พยายามบำรุงต้นอ่อนให้งอก
งามโดยเร็ว รดน้ำ, พรุนดิน ลอกเลนในร่องขึ้นกลบ
โคนอ่อน และคลุมโคนต้นด้วยฟาง หรือใบไม้แห้งตาม
ธรรมดาอ่อนจะแตกแขนง ออกตามลำต้นหลาย ๆ แขนง
จึงต้องคอยริดแขนงทิ้งให้หมดเหลือไว้ 3 หรือ 4 แขนง
ให้เลื้อยไปตามเส้นลาวหรือไม้ระแนง เพียงเถาละหนึ่ง
เส้นแขนงนอกนั้นตัดทิ้งหมด คอยระวัง ให้แขนงทั้ง ๓
หรือ ๔ เส้น เลื้อยไปตามค้างจนสุดความยาวของ เส้นลาว
ที่ขึงไว้ แล้วตัดยอดทิ้งให้เกิดเป็นกิ่งยาวเพียงเท่าระยะ
ปลุกไม่ให้ยืดยาวออกไปอีก กิ่งจะงอกขึ้นตามข้อบนเถา
ปุ๋ยที่ตัดอ่อนต้องการเสมอ ก็คือ มูลสัตว์เก่า ๆ ใบไม้ผุ ๆ
และปุ๋ยเทศบาล ปีหนึ่งควรใส่ปุ๋ยที่กล่าวอย่างใดอย่าง
หนึ่ง ต้นหนึ่งประมาณ 1—2 ปีบน้ำมันกำส ชุดพรวนให้
ลึกราว 30—40 เซนติ ให้ห่างโคนต้นอ่อน 1—2 เมตร
ผสมกับดินแล้วกลบด้วยฟาง หรือใบไม้แห้งรอบโคนต้น
อ่อน ให้ใบไม้อุ้มความชื้นไว้ให้นาน ท่านที่ทำฟาร์ม

เลี้ยงไก่ และเลี้ยงหมูนั้น มีโอกาสดีเหลือเกิน ที่จะได้
ใช้มูลสัตว์เหล่านั้นที่แห้งแล้วเป็นปุ๋ย ให้ต้นอ่อนๆ ของตน
ปุ๋ยจะช่วยให้เกิดกำลังแข็งแรงทนทานต่อโรคร้าย และ
ประการสำคัญที่สุดก็คือทำให้่องุ่นมีผลดก พวงใหญ่ หวาน
จัด รสอร่อยขึ้น เหมือนเจ้าบ้านจ่ายสตางค์ให้แม่ครัวผู้
สตัยซื้อไปชอกกับข้าวเพิ่มขึ้น เจ้าบ้านยอมได้บริโภค
อาหารที่มีรสชาดดีขึ้น ถ้าปล่อยให้่องุ่นอดๆ หยากๆ ไม่
ใส่ปุ๋ย ให้อยู่ไปตามยถากรรมแล้วมันจะให้ผลน้อย และจะ
มีกรดคือ ความเปรี้ยวให้เจ้าของเท่ากับแม่ครัวได้สตางค์
น้อยไปจ่ายตลาด เจ้าบ้านยอมได้บริโภคแต่อาหารที่ ผิด
คอเท่านั้น

ส่วน ปุ๋ยวิทยาศาสตร์นั้น ท่านจะใส่หรือไม่ใส่ไม่
สำคัญ ถ้าใส่ปุ๋ยมูลสัตว์และพืชผุปีละครั้งก็พอแล้ว ผู้
เขียนเคยใช้มาแล้ว ใส่มากไปหน่อยเป็นอันตรายแก่ต้น
่องุ่น อย่างเดียวกับใช้ยาฉีดแก้โรค ใช้ไม่เป็นประสพ
อันตรายได้ง่าย ใช้ยาเมล็ดยาหม้อ มีอันตรายน้อยกว่า
เช่นเดียวกับใช้ปุ๋ยพืชผุ ปุ๋ยเทศบาล ใช้มากไปก็มีอันตราย
แก่ต้นไม่ทำให้ดินร่วนหอมความชื้นไว้ได้มาก และพวก

จุลินทรีย์ ช่วยปรุรงแร่ธาตุในปุ๋ยให้ดินดีขึ้นอีกด้วย ในปุ๋ย
พืชและปุ๋ยเทศบาลมีแร่ธาตุพร้อมแล้ว เวลาจะใช้ต้อง
ผสมกับดินร่วนเสียก่อน

บทที่ 7

การตัดแต่งกิ่งเพื่อให้มีผลดก

นิสัยขององุ่นนั้น ถ้าปลูกแล้วไม่ตัดแต่งกิ่งตาม
กำหนดแล้ว องุ่นนั้นจะงามแต่ใบแต่เถา ดอกผลจะเกิดให้
น้อยเต็มที ถึงจะออกดอกออกผลบ้างรสชาติก็ไม่ดี เพราะ
ไม่ได้ใช้อาหารที่มันหาไว้ทำดอกทำผล มันเอาอาหารนั้น
ไปสร้างใบสร้างเถาเลื้อยเพื่อยไปหมด ไม่เป็นประโยชน์
แก่เจ้าของ

ต้นไม้มักเหมือนคน ถ้าจะให้เป็นผลดีหรือเป็นคนดี
ก็ต้องได้รับการฝึกอบรม หมายถึงต้องฝึกบังคับให้อยู่ใน
ระเบียบ องุ่นก็เหมือนกันปลูกชนิดแล้วก็ต้องบังคับมัน
ให้เลื้อยไปตามค้ำแผ่กิ่งใบให้เป็นระเบียบเพื่อให้เกิดความ
สะดวกแก่เจ้าของที่จะต้องเข้าไปปฏิบัติทำงานในสวนองุ่น
เช่นทำความสะอาดฉีดยากำจัดศัตรู บำรุงกันโรค และเก็บ
ผลได้ง่าย

ในการตัดแต่งนั้นหมายถึงวิธีตัดกิ่งอ่อนที่งอกออก
 มาเกาะออกทั้งเสีย ไม่ให้เสียกำลังและเปลืองอาหาร
 อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งก็คือตัดกิ่งแก่อายุประมาณ ๗-๑๒
 เดือน เพื่อเร่งให้ส่วนที่เหลืออยู่ผลิตดอกออกผลตามที่
 เจ้าของต้องการ เพราะว่าอ่อนจะออกผลได้จะต้องตัดเถา
 ที่อายุ ๗-๑๒ เดือนออกทั้ง เหลือต่อที่มีตา ๒-๓ ตาไว้
 ตามเถาอ่อน เพื่อให้อาหารที่มีอยู่ได้ส่งไปเลี้ยงให้แตกยอด
 แตกช่อดอกขึ้นบนตานนั้น ๆ การตัดอ่อนเป็นเรื่องสำคัญต้อง
 พิจารณาจัดทำให้เหมาะแก่ฤดูและอายุ จึงจะได้ผลมากวิธี
 จะตัดต้องใช้ ตะกรสำหรับ ตัดกิ่งไม้ขนาดย่อมตัดให้ขาด
 ออกไปอย่าให้ชอกช้ำ ถ้าต้องการกิ่งที่ตัดออกไปเพาะชำ
 ขยายพันธุ์ ก็ให้จัดทำได้ดังกล่าวไว้ในบทก่อน เมื่อผลเกิด
 ขึ้นแล้ว ก็ต้องพิจารณาดูว่า ถ้ามีมากเกินไปก็ต้องตัดช่อ
 ที่ไม่งามออกเสียบ้าง และในพวงหนึ่งถ้ามีผลมากยัดเยียด
 แย่งอาหารกับแย่งที่อยู่กัน ก็ต้องปลิดผลที่ขนาดเล็กๆ ที่
 ยัดเยียดทั้งเสีย เหลือแต่ผลงามๆ ไว้พอควรให้เติบโตจน
 แก่จะได้อ่อนพวงงามผลงามรสชาติขึ้นกว่าปล่อยให้แย่ง
 อาหารกัน อ่อนอ่อนที่ตัดออกกรสเปรี้ยวใช้ปรุงอาหารต่าง

ส้มมะขาม หรือมะนาวได้

เพราะว่าเมื่อตัดกิ่งและปลิดผลเล็กทิ้งไปอาหารที่
เกาะเก็บไว้ตลอดปีนั้น มันจะเอามาบ่มให้ลูกของมันที่
เหลืออยู่ ผลอ่อนจึงดกและรสหวานดี ขายได้ราคาสูง
เรื่องนี้มีควมสำคัญมากผู้ปลูกอ่อนควรระวังไว้

ฤดูที่ควรตัดแต่งอ่อนนั้นเพื่อให้ออกผล เป็นเรื่อง
สำคัญเวลาที่เหมาะที่สุดต้องเป็น ปลายฤดูฝนประมาณ
ต้นเดือน พฤศจิกายนหรือ ธันวาคม อากาศเย็นสดชื่นดี
มากอ่อนชอบพอบตาแตกขึ้นก็มีช่อดอกงอกขึ้นพร้อมๆ กัน
จะบานผสมเกสรในตัวของมันเองโดยมีแมลงเล็กๆ และ
ลมช่วย เป็นสื่อให้ เกสรตัวผู้ ผสม เกสร ตัวเมียได้ อย่างดี
อ่อนต่างพันธุ์ มีนิสัยต่างกัน บางพันธุ์ แตกช่อดอกเต็ม
ทั้งต้น บางพันธุ์ มีช่อใบแตกสลัดกับช่อดอก ปล่อยให้
เป็นพื้เลี้ยงต่อไป อ่อนผสมเกสรแล้วผลติดจะโตวันโตคืน
แต่ยังมีรสเปรี้ยวจัด เมื่ออายุแก่เข้ารสเปรี้ยว จะลดลงๆ
เรื่อยๆ และจะมีน้ำตาลเกิดขึ้นในผลเรื่อยๆ รสหวานจะ
มากขึ้นถ้าเติมปุ๋ยปอแตกลงไป ก่อนตัดแต่งกิ่งออกจนสุก
งอม จะมีน้ำตาลสูงสุกราว ๒๐% บางพันธุ์ มีเพียง

๑๖-๑๗% เท่านั้น ถึงเวลานั้นต้องคอยปลิดออกทดลอง
 ตรวจดู เปอร์เซนต์น้ำตาลในผล พอมีน้ำตาลเต็มที่แล้วก็
 เก็บผลเอาไปทิ้งวาง อยู่นั่นถ้าน้ำตาลยังมีไม่มากพอ
 ถึงผลจะแก่เก็บเอาไปบ่มอย่างบ่มกล้วยบ่มละมุดมันจะไม่
 หวานขึ้น อีก เพราะไม่มีแป้งใน ผลองุ่นที่ จะ กลาย เป็น
 น้ำตาลได้ ในต่างประเทศเขาใช้เครื่องวัดหาความหวาน
 ในผลองุ่นได้สะดวกมากไม่ต้องใช้ปากชิม พอมีน้ำตาล
 เท่าขีดสูงสุดของพันธุ์ ก็เก็บได้

เพราะฉะนั้นเรามักจะได้ยินอยู่เสมอว่า องุ่นที่
 ปลูกในเมืองไทยนั้น มีรสเปรี้ยวทั้งนั้น เพราะเขาเก็บเร็ว
 เกินไปน้ำตาลยังไม่เกิดเต็มที่ที่ในผล มันจึงเปรี้ยว และ
 นอกจากนั้น ยังไม่ได้ให้ปุ๋ยพวกพืชผุ และมูลสัตว์ผุที่ไบจะ
 เอาไปปรุงน้ำตาลให้แก่ผลองุ่นเพียงพอ รสหวานจึงมี
 น้อยไป

ข้าพเจ้าได้ทดลองพันธุ์ Muscat Hamburg ของ
 ข้าพเจ้า ชนิดนี้ลองปุ๋ยใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ออกผลแต่รสไม่
 หวานเท่าใด ครั้นจัดทำเห็ดฟางแล้วฟางผุเป็นปุ๋ยเอาไป
 ขุดฝังที่ใกล้โคนองุ่น ประมาณ ๕-๖ ปุ้งก็ รุ่งขึ้นอีกปี

๑ องุ่นออกผลดกมากอย่างไม่เคยเห็นและรสหวานดีเกิด
 ความสนใจอยากรู้จึง ไปเที่ยวค้นตำรา เรื่อง ปลูก ที่ห้อง สมุด
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ไปได้ตำราของ Sir
 Albert Howard เขียนไว้ว่า ปลูกที่ในฟางนั้นมีอยู่ครบ
 ถ้วนที่ต้นองุ่นต้องการ เชื้อเห็ดราและจุลินทรีย์ในดินช่วย
 กันแบรคตาทำให้รากองุ่นดูดเข้าไปรวดเร็ว เพราะมีโปรตีน
 อยู่ถึง ๑๐ % รากองุ่นจึงเอาไปให้ใบองุ่นใช้เลี้ยงต้นและ
 ผลองุ่นได้รวดเร็ว ต้นจึงงามแข็งแรงช่วยให้น้ำตาลเกิด
 ขึ้นในผลองุ่นมากกว่าแต่ก่อนรสจึงหวาน ขึ้น ซึ่งทำให้
 ข้าพเจ้า ปลื้มใจ เป็น อย่าง ยิ่ง ที่ ไป ค้น พบ ตำรา ของ Sir
 Albert Howard ข้าราชการชาวอังกฤษเก่าผู้ให้บุญคุณแก่
 ชาวอินเดียนที่อด ๆ หยาก ๆ มาช้านาน เพราะที่ไร่ที่นา
 ของอินเดียนเสื่อมโทรมมากเนื่องจากป่าไม้ถูก ทำลายมาก
 ได้พยายามแก้ไขปรับ ปรุงใหม่ ได้ข้าว มาก ขึ้น เท่าตัว
 สวนกาแฟ สวนใบชา สวนโกโก้ สวนองุ่น ที่เสื่อมโทรม
 ไปแล้ว Sir Albert Howard ก็ได้แนะนำให้ปลูกอก ปลูกพืชผุ
 ปลูกขยะผุ และฟางผุ ได้ผลกลับฟื้นขึ้นได้อีกเหมือนตาย
 แล้วเกิดใหม่ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงแน่ใจว่า ปลูกพืชผุ

ปุ๋ยขยะมูล และมูลสัตว์ นั้นแหละจะช่วยเกษตรกรไทยเราให้
 เงยหน้าอำปากได้อย่างเกษตรกรอินเดียไม่ต้องซื้อหา

บทที่ ๘

ศัตรูและการป้องกัน

องุ่นเป็นพืชที่มีโรค และศัตรูคอยรบกวนอยู่บ้าง
 แต่ก็มีทางป้องกันได้โดยใช้ความรู้ โรคที่สำคัญคือ

๑) โรคเกิดจากเชื้อราเรียก Downy mildew เกิด
 ขึ้นตามใบและยอดอ่อน บนใบเป็นรอยชำเป็นหย่อม ๆ
 แล้วกลายเป็นสีเหลืองแห้งไป ตรวจดูใต้ใบจะเห็นเชื้อรา
 เป็นปุยขาว ๆ ที่รอยชำใช้ยา Bordeaux Mixture ฉีด คือ
 จุนสีหนัก ๓ ปอนด์ ปูนขาวหนัก ๓ ปอนด์ น้ำสะอาด
 ๑๐๐ แกลลอน ผสมกันฉีดตามใบและต้นให้ทั่ว หรือจะ
 ใช้ฉีดด้วยยา ผสมชื่อ วิริเคียวและคูปราวิทก็ได้ ฉีด
 สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง

๒) โรคเกิดจากเชื้อรา ชื่อ Powery Mildew เกิด
 ตามใบ กิ่งอ่อนดอกและผลองุ่นกำจัดด้วยยา Bordeaux
 Mixture หรือ วิริเคียว เช่นเดียวกับข้อ ๑ ฉีดสัปดาห์ละ
 ๒ ครั้ง ต้องใช้จุนสี ๑๕ ปอนด์ ปูนขาว ๑๐ ปอนด์ น้ำ
 ๑๐๐ แกลลอน จะใช้ยา คูปราวิทอาทิตย์ละ ๒ ครั้งก็ได้

๓) โรคเกิดจากเชื้อรา Black Spot เกิดตามใบ
อ่อน ยอดอ่อน เป็นจุดเล็กๆ สีน้ำตาลไหม้ ฉีดด้วยยา
Bordarx Mixture สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง ขนาดจุนสี ๑๕
ปอนด์ ปูนขาว ๑๐ ปอนด์ น้ำ ๑๐๐ แกลลอน ใช้คูปราวิท
สัปดาห์ละ ๒ ครั้งก็ได้

แมลงเป็นศัตรูรบกวนที่สำคัญๆ คือ (๑) ตักแตน
ชอบกัดกินยอดอ่อน ฉีดคลอร์เดน ยาดีลทริน หรือ
ออลทริน (๒) หนอน กัดกินใบอ่อน ฉีดด้วย ยาสารหนู
ตะกั่ว (๓) แมลงปีกแข็ง กัดกินใบอ่อนทั้งอ่อนและแก่
เช่นเดียวกับใบกุหลาบ ใช้ฉีดด้วยยา ดีดีดี หรือ ลินเดน
(๔) แมลง มุมแดง ตัวเล็กมากเกาะดูดกินน้ำในใบใช้
กำมะถันผงพ่นให้ถูกตัว หรือใช้ยาคลอร์เดน พ่นให้ถูก
ตัวก็ได้ผลดีเหมือนกัน

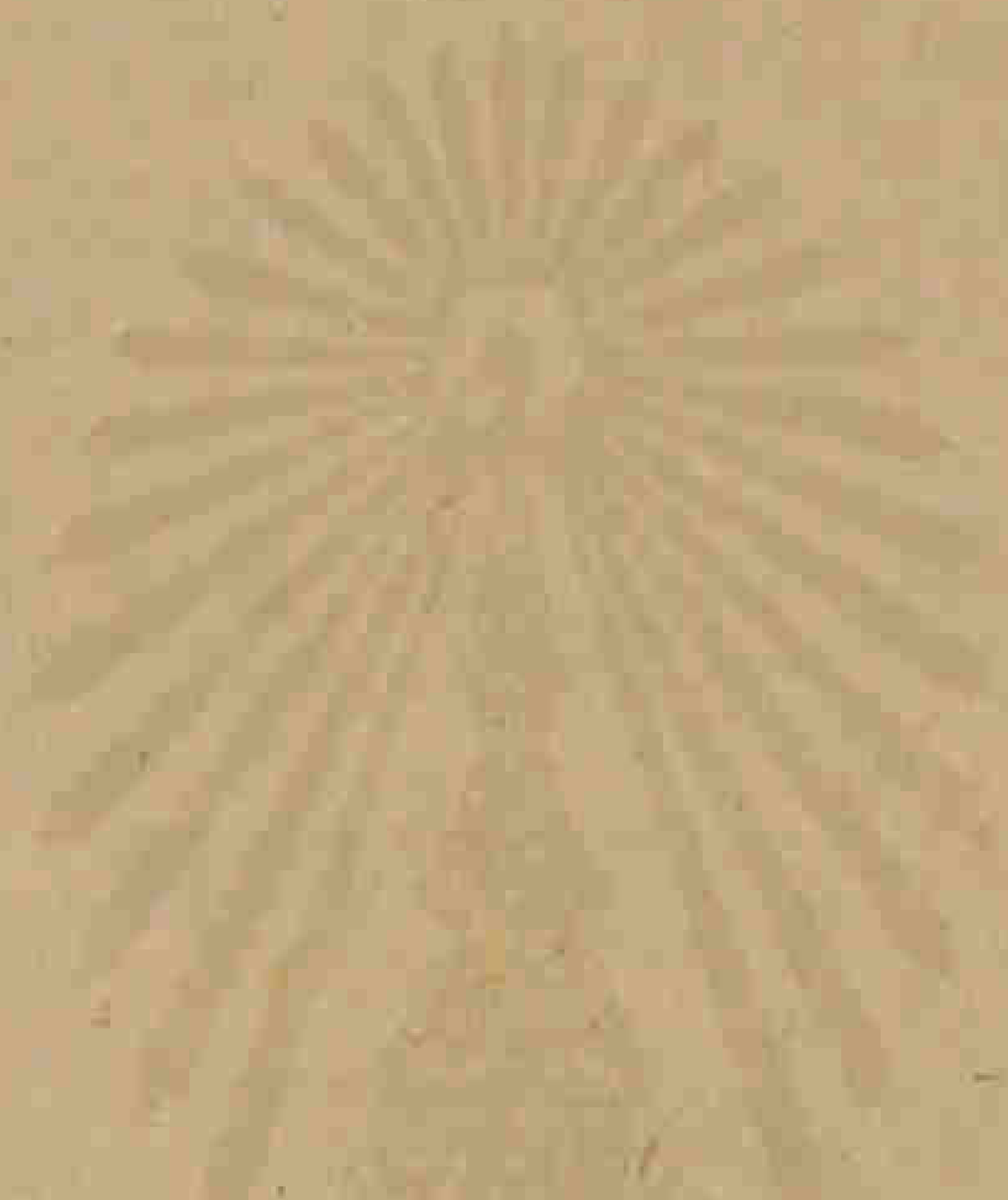
ศัตรูจำพวกหนึ่งที่รบกวนไร่ร่อน คือ จำพวกนก
กินผลไม้ นกสาริกา นกปรอด นกกระจอก ต้องใช้ถุง
ลวดตาข่าย ปล้ำสติกห่อ ให้อากาศเข้าแลเห็นผิวร่อนได้
เมื่อสุกจะเก็บได้ นอกจากนั้นมนุษย์ที่มีมือแต่เกี้ยวคร้าน
เป็นศัตรูสำคัญชอบลักองุ่นจวนสุกไป

บทที่ ๙

ประโยชน์ขององุ่น

ประโยชน์ขององุ่นแบ่งเป็น ๕ ประเภท ตาม
 ความเหมาะสมของชนิด (๑) ใช้ทำเหล้าองุ่นอย่างดี
 (๒) รับประทานเป็นผลไม้สด (๓) ใช้เป็นองุ่นตาก
 แห้ง (๔) ใช้คั้นทำน้ำองุ่นอัดใส่ขวด (๕) ใช้บรรจุ
 กระป๋องผสมน้ำตาลอย่างสิ้นจึกระป๋อง เท่าที่เขียนมานี้
 พอจะทำให้ท่านผู้สนใจปลูกองุ่นนำเอาไป ปฏิบัติได้ผล

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มณฑลการพิมพ์ ๑๐๑ ถนนตานี โทร. ๒๗๓๓๖

นางจรัส อ่องจريت ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๘

